

Utbildningsinspektion i Hållängets skola förskoleklass och grundskola årskurs 1–9

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av Hållängets skola.....	2
Sammanfattande bedömning.....	2
Bedömning av resultaten.....	3
Bedömning av genomförandet.....	5
Bedömning av förutsättningarna	9

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Hållängets skola den 13–15 september 2006. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen avser att visa hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen/läroplanerna och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se/Inspektion).

Kommunen har ansvar för att de brister inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket inom tre månader vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen inom två år.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från Örnsköldsviks kommun och Hållängets skola, dels den information som samlats in under besöket. Rapporten grundas även på annan information om kommunen och skolan från exempelvis Skolverkets nationella uppföljningssystem.

I skolan intervjuades rektorer, lärare, elevvårdsteam, övrig personal samt föräldrar med barn i olika årskurser. Inspektörerna besökte lektioner i förskoleklass och grundskolan årskurserna 1–9. Även skolbarnsomsorgen besöktes. Andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Rektorer för skolan har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av Hållängets skola

Hållängets skola	Antal barn och elever
Skolbarnsomsorg	87
Förskoleklass	25
Grundskola	312
Obligatorisk särskola	2

Hållängets skola ligger i bostadsområdet Hörnätt i utkanten av Örnsköldsviks tätort. Bostadsområdet består av i huvudsak villabebyggelse med inslag av flerfamiljshus. I bostadsområdets närhet ligger en större industri. De flesta elever har kort väg till skolan. Verksamheten omfattar förskola, skolbarnsomsorg, förskoleklass och grundskola. Skolans verksamhet är organiserad i åldersblandade grupper för förskoleklassen och alla grundskolans årskurser ingår. I skolans lokaler finns även en förskola med 94 barn i åldrarna 1–5 år. Skolan är byggd 1993 och upplevs av inspektörerna estetiskt tilltalande med konstnärlig utsmyckning i den stora entrén och i andra lokaler. I byggnaden finns även kyrkans lokaler med kyrkorum och samlingssal. Inspektionen omfattar inte förskolans verksamhet.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Hållängets skola och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen/läroplanerna och övriga skolförfattningar.

Inspektörerna bedömer att Hållängets skolas elever utvecklas och når kunskaper i grundskolans ämnen i enlighet med de nationella målen. Uppföljning av de yngre elevernas lärande genomförs strukturerat i svenska, matematik och engelska och föräldrar informeras om kunskapsutvecklingen vid utvecklingssamtal. Uppföljning av de äldre elevernas lärande genomförs i alla ämnen. De föräldrar som intervjuats är överlag nöjda med utbildningen, lärarnas engagemang och bemötande.

De elever inspektörerna träffat upplever skolan som trygg. De yngre eleverna trivs och upplever att de har en bra skola. Det tematiska arbetet är uppskattat och främjar elevernas lust att lära. Skolans ledning och det kvalitetsarbete som genomförs ger goda förutsättningar till förbättringar. De allra flesta i personalen har utbildning för den verksamhet de ansvarar för.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Skolan upprättar inte individuella utvecklingsplaner för alla elever (7 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Skolan upprättar inte någon egen skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten (förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).
- Skolan utarbetar inte någon arbetsplan för genomförandet av de fastställda målen för utbildningen (2 kap. 23 § grundskoleförordningen).

Inspektörerna bedömer att det finns behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden.

- Skolan bör analysera orsakerna till den relativt stora skillnaden i skolresultat mellan pojkar och flickor.
- Skolan behöver genomföra insatser i syfte att motverka skadegörelse och klotter.
- Skolan bör undersöka anledningen till den stora oron i många klasser samt ta krafttag för att skapa goda lärmiljöer till alla elever.
- Skolan behöver säkerställa att all personal känner till hur händelser med kränkande behandling skall hanteras.
- Elevernas inflytande på undervisningen behöver förbättras.
- Skolan behöver tydliggöra målen i samtliga ämnen, särskilt för de yngre eleverna.
- Skolan behöver säkerställa att betyg sätts utifrån de nationella betygskriterierna.
- Skolan bör säkerställa att alla elever i behov av stöd får det stöd de har rätt till.
- Arbetet med utredningar kring elever i behov av stöd och med åtgärdsprogram behöver förbättras.
- Skolan bör säkerställa att informationen om andra alternativ än förskoleklass ges till föräldrar.
- Skolan bör analysera hur lektionstiden används och säkerställa att den garanterade undervisningstiden erbjuds till eleverna, särskilt för ämnet elevens val.
- Skolan bör säkerställa hur informationen om rätten till modersmål och studiehandledning på annat modersmålet ges till de elever som behöver det.
- Skolan bör se över vilka regler som ska gälla för uttag av avgifter för eleverna.
- Användandet av datorer i undervisningen behöver förbättras, särskilt för de yngre eleverna.

Bedömning av resultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt de nationella målen för lärandet särskilt angivna i skollagen, läroplanen och de nationella kursplanerna och programmålen.

I utvärderingen av läsprojektet ”Klara, färdiga, gå” för förskoleklassen och årskurserna 1–2 skrivs att föräldrarna upplever att deras barn blivit säkrare i sin läsning. Det har blivit naturligt för barnet att läsa och läsintresset har ökat. Eleverna upplever att de varit duktiga och läser bättre. Eleverna upplever även att böckerna och läsläxan är rolig.

Meritvärdet för elever i årskurs 9 år 2006 är 203,4 poäng. Det kan jämföras med kommunens medelvärde som är 202,2 och rikets medelvärde som är 206,8.

I kvalitetsredovisningen för Hörnetts rektorsområde 2005–06 skrivs att resultaten på de nationella proven överensstämmer väl med betygsresultaten för årskurs 9. Enligt skolans sammanställning kan dock konstateras att de senaste två åren har pojkarna generellt fått lägre betyg än flickor i jämförelse med de resultat som presterats på de nationella proven i svenska, matematik och engelska. Det finns som helhet stora könsskillnader i meritvärde. Skillnaderna är avsevärt större än för riket som helhet, som år 2006 var 218,3 för flickor och 195,7 för pojkar. Skolan har vid inspektionstillfället inte gjort någon djupare analys över skillnaderna i meritvärde mellan pojkar och flickor. I nedanstående tabell redovisas resultaten under åren 2004–2006 fördelat på kön.

Tabell 1: Resultatmått för elever i årskurs 9

	Skolan			Kommunen			Riket		
	2004	2005	2006	2004	2005	2006	2004	2005	2006
Meritvärde	215,7	215,8	203,4	213,8	208,8	202,2	206,9	206,3	206,8
<i>Flickor</i>	241,7	245,1	225,0	232,1	221,0	217,6	218,1	217,3	218,3
<i>Pojkar</i>	196,9	180,7	181,9	195,4	196,4	187,9	196,3	195,8	195,7
Andel (i procent) med betyg i minst 16 ämnen	88,0	87,9	87,5	86,0	85,0	82,5	80,8	80,7	81,0
<i>Flickor</i>	90,5	91,7	87,5	91,3	86,3	85,2	83,7	83,4	83,9
<i>Pojkar</i>	86,2	83,3	87,5	80,6	83,6	80,0	78,1	78,0	78,3
Andel (i procent) behöriga till nationellt program	96	90,9	96,9	92,0	91,6	89,8	89,6	89,2	89,6
<i>Flickor</i>	100	91,7	100	93,9	92,5	91,3	91,1	90,7	90,8
<i>Pojkar</i>	93,1	90,0	93,7	90,0	91,0	88,5	88,3	87,9	88,4

Källa: Skolverkets statistik

I nedanstående tabell redovisas resultat på nationella prov.

Tabell 2: Andel elever (i procent) som ej nått målen i årskurs 5 och 9.

Hållängets skola	Svenska	Matematik	Engelska
2006/årskurs 5	28	25	40
2006/årskurs 9	12	6	9
2005/årskurs 9	35	16	25

En iakttagelse inspektörerna gör är att 35 procent av eleverna i årskurs 9 ej varit godkända på nationella proven 2005 i svenska som genomförs under mars/april månad. Trots det har hela 91 procent av eleverna godkända betyg i svenska samma termin.

Andel elever behöriga till nationellt program i gymnasiet var 90 procent för år 2005. Det kan jämföras med kommunsnittet som är 91,9 procent. För läsåret 2006 är 96,7 procent av eleverna behöriga till nationellt program i gymnasiet.

Andel elever som uppnått målen i alla ämnen år 2006 är 87 procent. För år 2005 var kommungenomsnittet 86,4 procent och riksgenomsnittet var 75,9 procent.

I de yngsta barnens klasser, i förskoleklass till årskurs 2 träffar inspektörerna motiverade elever som tar ansvar för sitt lärande och med god arbetsro i grupperna. Dock försämras arbetsron ju högre upp i åldrarna eleverna kommer.

Normer och värden

De elever som inspektörerna träffat känner sig trygga vid skolan. Stämningen i klasserna med de yngsta eleverna upplevs som lugn och trivsamt. När det gäller resultatet av arbetet mot kränkningar framträder två bilder vid inspektionen. Den ena bilden är att arbetet fungerar bra och att ärenden där elever upplever sig kränkta tas om hand av de vuxna på skolan och antimobbningsteamet. Även de åtgärder som sätts in ger positiva resultat. Tyvärr finns även en annan bild där elever och föräldrar som tagit upp händelser där kränkande behandling förekommit, har blivit avvisade och uppmanade att själva ta tag i problemet. Av den anledningen måste skolan säkerställa att all personal informeras om beslutade rutiner och att dessa följs.

Arbetsron för elever i årskurserna 3–9 behöver förbättras, särskilt i årskurserna 6–9. Klotter och skadegörelse förorsakat av pennor eller andra redskap som borrar in i väggar och möbler är vanligt förekommande i lokaler för högre årskurser. Vid intervjuer sägs att Hållängets skola ändå är förskonad från skadegörelse i jämförelse med andra skolor i kommunen.

Bedömning av genomförandet

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet, innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen, individanpassning och stöd, utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning, kvalitetssäkring och förbättringsarbete, skolledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanen och i andra författningar för respektive skolform.

Arbetsmiljö och delaktighet

Vid besök i verksamheterna upplever inspektörerna att arbetsron varierar mellan olika klasser och årskurser. Vid intervjuer uppges att själva organiseringen av eleverna i klasser och schemats utformning kan vara en av orsakerna till den dåliga arbetsron. Vid inspektionstillfället tog det lång tid innan lektioner kunde starta. Delvis beroende på att elever kom olika tid från föregående lektion eftersom den slutat samma tid som nästa skulle börja. Vid intervjuer uppges att skolan vid schemaläggningen tagit hänsyn till att eleverna behöver förflytta sig mellan olika lokaler under lektionstid.

Under lektioner förekommer att eleverna delas in i årskursvisa grupper i olika rum men bara har en lärare för båda grupper. Det betyder att elever vistas utan lärare i intilliggande klassrum vilket inte främjar arbetsron.

I Hållängets skola finns flera fora för att eleverna ska vara delaktiga och ha inflytande på verksamheten. Till elevrådet finns representanter från årskurserna 3–9. Klassråd finns i alla klasser eller så utgör gemensamma samlingar forum för delaktighet. I elevrådet deltar även personal. Dock är det osäkert hur eleverna i förskoleklassen upp till årskurs 2 kan påverka skolgemensamma beslut och på vilket sätt skolledningen får kännedom om elevrådets frågor och beslut.

Vid skolan finns även elevrepresentanter i Trivselsrådet och Matrådet. Eleverna har även möjlighet att delta i Husrådet, ett forum där föräldrar och skolpersonal träffas. På skolan finns elevskyddsombud. Även om eleverna har flera formella mötesplatser för inflytande bedömer inspektörerna att engagemanget och intresset för att påverka är lågt.

Elevinflytandet på själva undervisningen bedömer inspektörerna vara begränsat och varierar stort mellan olika ämnen och lärare. I båda slöjdarterna upplever eleverna att de får ha inflytande över vad de ska göra, hur de ska göra och vilka material som väljs. Även vilka krav och vilka mål som ska nås är tydligt i slöjdämnena. Inom samhällsorienterande ämnen kan eleverna få bestämma redovisningssätt.

Föräldrarnas uppfattning är att Husrådet fungerar bra och att skolledningen tar till sig deras synpunkter. Till exempel har Husrådet fått ha inflytande vid rekrytering av ny rektor och vid utformandet av handlingsprogrammet mot kränkande behandling och trivselregler. Dock är eleverna tveksamma på vilket sätt och i vilken omfattning de varit delaktiga i utformandet av trivselreglerna.

Skolverket vill uppmärksamma kommunerna på att det fr.o.m. den 1 juli 2006 införts förändringar i skolformsförordningarna när det gäller ordningsregler i skolan. Rektorn har ansvaret för att det finns ordningsregler för varje skola och att ordningsreglerna utarbetas och följs upp under medverkan av lärare och övrig personal samt företrädare för eleverna och deras vårdnadshavare. Det är viktigt att alla kan känna sig solidariska med de överenskommelser som görs.

Skolan har nyligen reviderat sitt handlingsprogram mot diskriminering, mobbning och annan kränkande behandling. Vid inspektionstillfället betraktade skolledningen fortfarande handlingsprogrammet som ett arbetsmaterial. Dock finns ingen likabehandlingsplan men skolan har påbörjat detta arbete. Skolverket vill uppmärksamma skolan på att det från och med den 1 april 2006 råder ett uttryckligt förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever (SFS 2006:67). Den nya lagens ändamål är att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosupp-

fattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Kommunen är skyldig att bedriva ett målinriktat arbete för att främja dessa ändamål och bland annat se till att det upprättas en likabehandlingsplan i varje skola och förskola. I planen skall åtgärder redovisas och den skall följas upp varje år.

Innehåll, organisering och arbetssätt i undervisningen

Alla klasser är organiserade i åldersblandade grupper. Tre grupper finns för förskoleklassen till årskurs 2 och i årskurs 3–5 samt två grupper i vardera årskursen 6–7 och 8–9. Den åldersblandade organisationen för de yngre barnen har tillämpats i flera år och tillkom av pedagogiska skäl. Den förändring som skett för de äldre eleverna har tillkommit av ekonomiska skäl och med motiveringen att få jämna elevgrupper. Detta innebär att varje klass förändras på så sätt att nya elever tillkommer och andra elever flyttas upp vid varje läsårsstart. Det i sin tur medför att nya grupprocesser inleds i alla klasser vid läsårets start. Vid inspektionen framkommer synpunkter att dessa processer påverkar arbetsron på ett negativt sätt och att ålderskillnaderna mellan eleverna är för stora i klasserna.

De yngsta barnens grupper består av barn/elever i förskoleklass, årskurs 1 och årskurs 2. Det innebär att barn från olika skolformer - förskoleklass och grundskola - finns i samma klass. Barnen i förskoleklass kallas "Mini-1:an" eller "Grön-grupp". Inspektörerna bedömer att barnen i förskoleklass styrs tidmässigt av schemat i grundskolan och att det finns en risk för "skolifiering" av verksamheten. Det vill säga att leken som grund för lärandet riskerar att minska sin betydelse.

Skolan arbetar med större teman framförallt i de yngsta barnens klasser, exempelvis de kan nämnas "Världsarvet Höga kusten" och "HC Andersen", två teman som sträcker sig över en termin vardera. Detta arbete är skolan stolt över och det ger barnen lust att lära.

Individanpassning och stöd

Det nära stödet som ges till elever sker i vardagsarbetet. Med det menas att det i huvudsak är undervisande lärare i olika ämnen som ger eleverna det direkta stödet. Det sker med hjälp av handledning från personal som tillhör Elevhälsoteamet (STUG). Detta gäller även för elever i behov av talstöd. I elevhälsoteamet finns specialpedagoger, kurator, skolpsykolog, skolsköterskor och talpedagog. Identifiering av elever i behov av stöd sker av lärare i arbetslaget och ansökan om hjälp sker till elevhälsoteamet. Elevhälsoteamet delas med Sundsskolan. Till elevvårdskonferenser kallas berörda lärare, representant från elevhälsoteamet och föräldrar. Någon av rektorerna för skolan deltar alltid i elevvårdskonferensen.

Vid inspektionen framkommer att det är osäkert ifall alla elever i behov av stöd får det stöd de har rätt till. Tillgången till stöd kan även variera mellan de arbetslag som ansvarar för eleven. Orsakerna till detta är att lärare har olika kompetens att se huruvida elever har behov av stöd och lärare har även olika kompetens att ge specialpedagogiskt stöd. Även begränsade resurser kan påverka tillgång och omfattning av stöd.

Åtgärdsprogram skrivs av specialpedagogerna. Alla elever som har särskilt stöd har inte åtgärdsprogram. Inspektörerna vill betona att det är viktigt att en elevs stödbehov föregås av en utredning. Det är även viktigt att målsättningar som

formuleras i åtgärdsprogrammen går att utvärdera och att åtgärderna i sig inte är målsättningar.

Utvärdering av lärande och bedömning

För de yngre eleverna finns bearbetade ämnesspecifika mål i svenska, matematik, engelska och så kallade sociala mål framtagna. Dessa informeras om i början av läsåret vid utvecklingssamtalen. I övriga ämnen är målen relativt okända för elever och föräldrar. Läs- och skrivutveckling för eleverna i förskoleklassen och upp till årskurs 2 följs genom läsprojektet; ”Klara, färdiga gå”.

Undervisande lärare som sätter betyg samtalar kring bedömning och betygsättning. Kommunövergripande träffar med andra skolor kring bedömning och betygsättning genomförs ej. De nationella betygsriterierna finns lokalt bearbetade i några ämnen, exempelvis slöjd, natur- och samhällsorienterande ämnen. Vid inspektionen framkommer att det finns en osäkerhet huruvida rättvisa betyg sätts både inom skolan och i jämförelse med andra skolor. Exempelvis inom idrott- och hälsa tillämpas så kallade ”MVG-tider” när eleverna springer terränglöpning. Sent inlämnade redovisningar påverkar möjligheten att nå högre betygssteg i terminsbetyget, dock inte slutbetyget i årskurs 9. Skriftliga omdömen har ej skrivits för elever som inte nått målen. Betygskataloger förs och förvaras på ett rättssäkert sätt.

Mål för utbildningen i årskurs 8 och 9 informeras om inför nya arbetsområden och vid utvecklingssamtalen då eleverna fyller i så kallade RIUS-blanketter i varje ämne, (Reflektion Inför UtvecklingsSamtalet). Det finns även delmål för eleverna i årskurs 6 och 7, dock är dessa ej kända för eleverna. Inspektörerna bedömer att RIUS-blanketterna inte fullt ut uppfyller de krav som ställs på en individuell utvecklingsplan (IUP), men att de mycket väl kan vara en bra grund för det arbete som skolan påbörjat för att ta fram IUP. Vid inspektionstillfället har de allra flesta elever ingen IUP. Kravet på att alla elever skall ha en skriftlig, framåtsyftande individuell utvecklingsplan gäller från den 1 januari 2006.

Kvalitetssäkring och förbättringsarbete

Någon egen kvalitetsredovisning för Hållängets skola finns inte utarbetad. Det finns en områdesövergripande kvalitetsredovisning för Hörnetts rektorsområde, läsåret 2005/06, det vill säga det rektorsområde som Hållängets skola tidigare tillhörde. Kvalitetsredovisningen omfattar förutom Hållängets skola även förskolan Fäbostugan, dagbarnvårdare och en resursskola. I kvalitetsredovisningen finns Hållängets skolas elevers kunskapsresultat redovisade i form av resultat på nationella prov, behörighet till gymnasiet och det sammanlagda meritvärdet. I kvalitetsredovisningen skrivs att betygen i matematik, engelska och svenska från årskurs 9 stämmer väl överens med resultaten på nationella proven i årskurs 9.

Den skolområdesövergripande kvalitetsredovisningen tas fram genom att varje arbetslag inom de olika verksamheterna genomför en utvärdering med hjälp av ett underlag. Där beskrivs; ”Nuläge (Vardagsproblem/Analys) – Lösningssförslag – Resultat – Lärdomar”. Därefter sammanställs utvärderingarna till en gemensam kvalitetsredovisning för skolområdet. Inspektörernas bedömning är att kvalitetsredovisningen inte visar vilka resultat som är specifika för de olika skolorna och hur den enskilda skolan lyckats med att nå de nationella målen. Exempelvis görs ingen redovisning över elevernas resultat i relation till uppnåendemålen i alla ämnen i årskurs 5. Det är oklart hur andra nationella mål följts

upp. Det är även oklart om kvalitetsredovisning omfattar förskoleklassernas och fritidshemmens verksamhet.

Skolans kvalitetsarbete bygger på att problem i vardagsarbetet initieras i en problemlösningssprocess kallad problembaserad skolutveckling, (PBS). Både skolledning och personal uppger att arbetet med att förbättra kvaliteten känns mera angeläget sedan det nya arbetssättet infördes. Processen följer stegen; nuläge/vardagsproblem – problemanalys – lösningsförslag – resultat – analys gentemot uppdraget - lärdomar - utvecklingsbehov. Arbetslaget har identifierat ett antal problemområden och redovisat lösningsförslag. Varje arbetslag dokumenterar de lärdomar och de utvecklingsbehov de identifierat. Denna dokumentation kallas Arbets- och utvecklingsplan för arbetslaget. Någon gemensam arbetsplan för hela skolan har inte inspektörerna tagit del av. Vid inspektionen framkommer att övrig personal, elever eller föräldrarepresentanter inte deltar i kvalitetsarbetet eller erbjuds möjligheter till det.

Skolledning och kommunikation

För skolans ledning finns en rektor för förskolan, förskoleklassen, skolbarnsomsorgen och årskurserna 1–5. Rektorn har tjänstgjort som biträdande rektor vid skolan i fyra och ett halvt år. En nyttillträdd rektor med ansvar för årskurserna 6–9 finns sedan höstterminen 2006. I varje arbetslag finns en samordnare som träffar skolledningen cirka en gång per månad. Det finns även en områdeschef för rektorsområdet som tillika är rektor för Domsjö skola.

Vid intervjuer uppges att elever och föräldrar uppskattar lärarna och skolledningen för sitt engagemang och för deras bemötande. Det finns en välkomnande atmosfär och en god sammanhållning mellan elever och personal. Det finns även en positiv förväntan på den nya skolledningen som helhet. De råder överlag en god stämning mellan skolledning, personal och elever.

Bedömning av förutsättningarna

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen; tillgång till den utbildning som skall erbjudas, information om utbildningen, personalens kompetens samt tillgång till läromedel, pedagogiska material och utrustning. Nationella bestämmelser finns bl.a. i skollagen.

Tillgång till likvärdig utbildning

I Hällängets skola fördelas undervisningstiden utifrån en antagen lokal veckotimplan. Enligt de beräkningar som inspektörerna gjort utifrån timplanen erbjuder skolan 6696 undervisningstimmar under de nio skolåren. Dock är det ändå osäkert ifall den minsta garanterade undervisningstiden på 6 665 timmar i praktiken erbjuds. Några av anledningarna till det är att schemat är konstruerat så att det inte finns någon rast mellan flera lektionsbyten under veckan. Detta är särskilt olyckligt när byte av lektion kräver lokalbyten, vilket förekommer i årskurserna 6–9. Även den tid som finns inlagd före och efter lektioner i idrott och hälsa upplevs vara för kort eftersom dessa lektioner bedrivs i lokaler som ligger 1,5 kilometer från skolan. Eftersom eleverna äter i lokaler som även används för undervisning inträffar det ofta att dukning påbörjas innan lektionen avslutats.

Under skoldagen har tid avsatts till promenader för eleverna innan lunch. Denna aktivitet startade med anledning av att det fanns en stor oro bland eleverna

innan lunch. En del av den tiden tas från den garanterade undervisningstiden. Promenaden används även till lärande genom att de sträckor eleverna går dokumenteras och jämförs med hur långt ut i världen man skulle nå på samma sträcka. När man kommit till olika länder gör man ett stopp och samtalar om landet och äter en maträtt med anknytning. Ovan beskrivna situationer betyder att skolan bör analysera hur tiden används och om den garanterade undervisningstiden kan säkerställas.

Modersmålsundervisning i annat modersmål än svenska erbjuds till de elever som har behov av det. Det råder dock en osäkerhet vem som ansvarar för att information om rätten till modersmålsundervisning, studiehandledning på annat modersmål och svenska som andraspråk. Det råder även delade meningar ifall man som förälder har rätt att välja andra alternativ än förskoleklass till sin 6-åring.

Vid inspektion framkommer att avgifter tas ut av elever och föräldrar för bussresor, olika idrottsaktiviteter och att elever behöver ta med matsäck vid friluftsdagar och andra undervisningsinslag som genomförs utanför skolan. Avgifterna vid varje enskilt tillfälle överstiger inte 100 kronor men sammantaget under läsåret blir summorna stora. Skolan behöver se över vilka regler som ska gälla för kostnader under elevernas utbildning.

Elevens val finns på elevernas schema och benämns "eget val". Under en eftermiddag varje vecka finns tre pass med eget val. Två av dessa pass förväntas eleverna använda till ämnen de behöver arbeta med och ett pass kan användas för ett helt eget val. Eget val kan även användas till stödundervisning för vissa elever. Tiden för eget val har möjliggjorts på så sätt att alla de övriga ämnena har bidragit med 10 procent av undervisningstiden till eget val. Inspektörerna bedömer att endast tiden som eleverna helt kan välja uppfyller kraven för elevens val. Vid en räkning av undervisningstiden för elevens val är det osäkert om skolan uppfyller minsta garanterade undervisningstid för elevens val.

Personalresurser

Personaltätheten vid skolan uppgår höstterminen 2005 till 8,3 lärare per 100 elever i grundskolan och alla lärare har pedagogisk utbildning. Det kan jämföras med kommungenomsnittet som ligger på 8,1 lärare/100 elever och riket som ligger på 8,2 lärare per 100 elever. Andel lärare med pedagogisk utbildning för kommungenomsnittet ligger på 88 procent. De flesta av personalen har utbildning för den undervisning de ansvarar för.

Vid skolan finns ett fåtal elevassistenter för barn i behov av särskilt stöd. Vanligen har elevassistenterna ansvar för elever med någon form av funktionshinder.

Läromedel, pedagogisk materiel och utrustning

Tillgång på aktuella läromedel är god. Skolan har en eller två datorer i varje undervisningsgrupp. Det finns även en särskild datasal för eleverna. Vid inspektionen framkommer att det är sällan datorer används i undervisningen för elever i årskurs 1–5. Användningen av datorer är större för elever i högre årskurser.

Undervisning i idrott- och hälsa genomförs dels utomhus och dels i Matsborgen, en lokal drygt en kilometer från skolan. Förflyttningar till lokalen upplevs som ett problem eftersom det tar tid för eleverna att ta sig dit, särskilt de yngre eleverna.

Även tillgången till bibliotek uppges vara ett problem. Tidigare hade skolan ett eget skolbibliotek som även fungerade som kommunbibliotek. På grund av besparingar inom kulturförvaltningen lades biblioteket ner. Böcker finns i en del klassrum samt i korridorer men det finns ingen särskild personal som har ansvar för böckerna och bokutlåning. Boklådor och särskilt utvalda böcker för exempelvis olika ämnesområden kan beställas från en kommunal bokcentral, Boklådan, som finns i Själevad. Närmsta bibliotek där eleverna själva kan låna böcker ligger två kilometer från skolan. Det är tyvärr endast vid ett fåtal tillfällen som biblioteksbesök genomförs. Skolan själv anordnar olika arrangemang för att väcka elevernas läsintresse, exempelvis författarbesök.

Datum	Ort
2007-01-31	Umeå

Anders Nylander
Britta Olsson